СТАНОВИЩЕ

Относно: конкурс за заемане на академична длъжност „професор" по област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.2. Педагогика, по Теория на възпитанието и дидактика, обявен от Тракийския университет в ДВ бр. 102 от 11.12.2018 г.

Единствен кандидат: доц. д-р Мария Славова Тенева

Автор на становището: доц. д-р Илиана Огнянова Петкова, член на журито със Заповед № 626/12.03.2019 г. на Ректора на Тракийския университет

1. Биографични данни за кандидата и законосъобразност на процедурата

Доц. д-р Мария Тенева се е посветила на педагогическата наука още със завършването на средното си образование. Тя получава ОКС „магистър" по специалност Начална педагогика от ПУ „Паисий Хилендарски". Осемнадесет години работи като начален учител в гр. Казанлък. През 2009 г. започва и своята академична кариера след успешен конкурс за асистент по дидактика в Тракийския университет. През 2012 г. печели и конкурс за „доцент".

Спазените срокове и представената документация отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за неговото приложение и Правилника за развитието на академичния състав на Тракийския университет като по този начин се гарантира законността на процедурата.

2. Изпълнение на условията за заемане на академичната длъжност „професор" по чл.60 от Правилника за приложение на ЗРАСРБ и чл.86 от Правилника за развитието на академичния състав на Тракийския университет.

През 2008 г. ВАК дава на доц. Тенева образователната и научна степен „доктор" по научна специалност 05.07.01 – Теория на възпитанието и дидактика на базата на защитена дисертация на тема „Самооценяването на учениците от началния етап на основното образование". За целите на настоящата процедура е представила публикувани два монографични труда - „Ефективност на училищното учене (3.-4. клас)" и „Кой е добър учител?". Допълнително в конкурса тя участва с още 21 публикации – студии и статии.

Приложената справка за научнометричните показатели показва, че кандидатката има обща сума от 835 точки, с над 285 т. от изискващите се по правилник 550. Надвишаването на наукометричните изисквания е основание за обявяване на конкурса.

Всички представени документи отговарят на изискванията на професионалното направление и Правилника на Тракийския университет.

На базата на представените по-горе факти давам положителна оценка и удостоверявам, че доц. д-р Мария Тенева отговаря напълно на общите условия за придобиване на академичната длъжност „професор".

3. Изпълнение на допълнителните показатели, посочени в чл.87, ал.3 от Правилника за развитието на академичния състав на Тракийския университет

➢ **Учебната дейност** – справката показва, че кандидатката има аудиторна натовареност от 195 ч. лекции и 110 ч. упражнения в специалностите ПНУП, Социална и Специална педагогика в двете форми на обучение, НУПЧЕ и ПОИТ. Има разработени учебни програми по 11 задължителни и избираеми учебните дисциплини: Дидактика Социално-педагогическата работа и консултиране на деца и Педагогика на общуването.

Доц. д-р М. Тенева споделя своите научни идеи и резултати чрез провеждане на квалификационни курсове и тренинги, проблематиката, на които е следната: „Конфликти, агресия и тормоз в училище", „Усъвършенстване на уменията на учителите и другите педагогически специалисти, като медиатори между семейството и училището", „Оценката на ученическите знания, като мотивиращ и възпитателен фактор в учебно-възпитателния процес", „Самооценяването като фактор за повишаване познавателната активност на учениците", „Интеракция в обучителния процес", „Управление на класната стая".

През 2018 г. под нейно научно ръководство има един успешно защитил докторант- Галена Терзиева.

➢ **Научноизследователска дейност** – доц. д-р Мария Тенева участва в 3 национални проекта по ОП „Развитие на човешките ресурси“ и 1 международен по програма "Леонардо да Винчи". Била е национален обучител по проект „Квалификация на педагогическите специалисти” на МОН, академичен наставник по проект „Студентски практики“. Автор е на електронен курс по дидактика по проект „Развитие на Център за електронни форми на дистанционно обучение в Тракийски университет“. Участвала е в 12 университетски научни проекта. През последните 5 години е ръководител на два проекта, финансирани по фонд „Научни изследвания“ на Тракийския университет. Единият, през 2016 г., е по проблемите на превенцията на отпадането от училище. В него тя привлича за участие още 10 колеги, от които 5 нехабилитирани и 2 студенти. Вторият проект е през 2018г. и изследва връзката между висшето училище и потребителите на образователни услуги. В него участват още 6 преподаватели и 2 докторанти.

Доц. д-р Мария Тенева има натрупан и административен опит. В периода 2013-2016 г. тя е била ръководител на катедра „Педагогически и социални науки” в Педагогическия факултет на Тракийския Университет. От януари 2016 г. до настоящия момент е научен секретар в същото звено.

Тя е ползвана като експерт от МОН. при оценяване на учебници за средното училище.

Давам своята положителна оценка и заявявам, че доц. д-р Мария Тенева отговаря на допълнителните показатели включени в чл.61, ал. 3 от Правилника на приложение на ЗРАСРБ и чл. 87, ал. 3 от Правилника за развитието на академичния състав на Тракийския университет.

4. Оценка на публикационната дейност на кандидатката

В конкурса за академичната длъжност „професор“ доц. д-р Мария Тенева участва с 1 хабилитационен труд, 1 монография; 2 студии в Годишника на Педагогическия факултет на Тракийския университет; 5 статии и доклади публикувани в издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни и още 14 статии и доклади, публикувани в нереферирани списания в нереферирани списания. Общият обем страници е 797. От всички публикациите 16 са на български и 7 на английски език; 20 са самостоятелни и 2 в съавторство, за които има приложени декларации от съавторите.

Съдържателният анализ на представените публикации показва преплитане на два основни фокуса в научно-изследователската дейност на доц. Тенева. Първият е свързан с учителската професия като вид трудова дейност, подготовката за нея, тенденциите и предизвикателствата пред бъдещите и настоящи учители и училището като институция (публикации от раздел Г с №№ 4.1, 6.4, 6.5, 7.4, 7.6, 7.7, 7.8, 7.12, 7.13, 9.1 и 9.2). Вторият фокус е обвързан с личността на учителя и мотивацията на студентите (публ. с №№ 3.1.,4.1, 6.1, 6.2, 7.1, 7.2, 7.3, 7.5, 7.9, 7.10, 7.11, 7.14). Всяка една от научните хипотези на доц. Тенева са защитени с ограничени по мащаб, но целенасочени емпирични изследвания, което ги прави ценни за теорията и практиката.

В представения хабилитационен труд се прави опит за анализ ефективността на училищното учене. При изясняване на неговата същност обаче се забелязва едно преплитане между понятията „дидактическа ефективност“ и „ефективно учене“. Ако изхождаме от постулата, че обучението е бинарен процес и обучението само по себе си е целенасочен и предварително организиран процес, къде тогава остава преподаването и кои са характеристиките на ефективното преподаване? Не е ли редно да се обвърже ефективното учене и с него? В какво се изразява разликата между успешно и ефективно учене? В монографията се преплитат идеи на различни автори и на отделни моменти авторството не е достатъчно коректно отбелязано. В другия монографичен труд се търси отговор на въпроса „Кой е добър учител?“. Една от формулираните задачи е „да се обосноват надеждни фактори за определяне облика на добрия учител“. При запознаването с текста възникват въпроси като: може ли да се сложи знак за равенство между представените фактори, оказващи влияние върху професионалния избор (с.10) и тези „надеждни фактори“?; Кои са те?; Кога започва изграждането, формирането на добрия учител?; При какви етапи преминава то? В монографията доц. Тенева изяснява проблема за професионалното ориентиране и мотивацията за избор към учителската професия от младите хора. Проведеното изследване сред 232 студенти и 30 учители в периода 2013-2017 г. е в

основата при очертаване професионално значимите качества за упражняване на учителската професия и „рисуване“ облика на добрия учител.

Другите публикации на доц. Тенева (студии и статии) са представени в престижни наши списания, на национални и международни конференции. Ценното е, че във всички тях има представяне на резултати от изследвания.

5. Оценка на научните приноси – изцяло приемам представената справка за научните приноси. Чрез представените публикации кандидатката има претенциите за теоретико-практично обогатяване на две основни педагогически области – училищна дидактика и педевтология. Според мен приносите ѝ са повече във втората сфера.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ: **На базата на изпълнените основни наукометрични и допълнителни показатели, давам обща положителна оценка на дейността на доц. д-р Мария Славова Тенева и предлагам на членовете на научното жури и на ФС да подкрепят избора ѝ за заемане на академичната длъжност „професор“ по професионално направление 1.2. Педагогика, Теория на възпитанието и дидактика, за нуждите на Тракийския университет**

Дата: 16.05.2019 г.

Доц. д-р Ил. Петкова: …….

POSITION

Objet: un concours de professeur dans le domaine de l'enseignement supérieur 1. Sciences pédagogiques, domaine professionnel 1.2. Pédagogie, théorie de l'éducation et didactique, annoncée par l`Université Thracien à Stara Zagora au Journal officiel № 102 du 11.12.2018

Candidate: Prof. associée Dr. Maria Slavova Teneva

Auteur: Prof. associée Dr. Iliana Ognyanova Petkova, membre du jury de l`ordre № 626 /12.03.2019 du Recteur de l'Université

1. Données biographiques du candidat et légalité de la procédure

Maria Teneva, professeure associée, s'est consacrée aux sciences pédagogiques au terme de ses études secondaires. Elle reçoit sa maîtrise en pédagogie de l'Université de Plovdiv "Paisii Hilendarski". Dix-huit ans, elle a travaillé comme institutrice dans la ville de Kazanlak. En 2009, elle a commencé sa carrière universitaire après un concours réussi pour un assistant d'enseignement à l'Université Thracian. En 2012, M. Teneva a gagné le concours pour "Professeur associé".

Les délais et la documentation soumise correspondent aux exigences de la loi sur le développement du personnel académique en République de Bulgarie, de son règlement d'application et du règlement sur le développement du personnel académique de l'Université Thracian, garantissant ainsi la légalité de la procédure.

2. Remplir les conditions pour occuper le poste académique "professeur" en vertu de l'article 60 du Règlement d'application de la Loi et de l'article 86 du Règlement de développement du personnel académique de l'Université.

En 2008, la Commission d'attestation supérieure a attribué au professeur Teneva le Doctorat dans la spécialité scientifique 05.07.01 - Théorie de l'éducation et didactique sur la base d'une thèse "Auto-évaluation des élèves du primaire." Pour les besoins de cette procédure, la professeur associée Teneva a publié deux monographies: "Efficacité de l'apprentissage scolaire (3ème - 4ème année)" et "Qui est un bon enseignant?". En outre, elle a participé au concours avec 21 autres publications - études et articles.

Le rapport ci-joint sur les indicateurs scientifiques montre que la candidate a 835 points, dont plus de 285 points prévus par le règlement 550. Le dépassement des exigences scientométriques est un motif d'annonce du concours.

Tous les documents soumis correspondent aux exigences du domaine professionnel et aux règlements de l'Université Thracian.

Sur la base des faits présentés ci-dessus, je donne une évaluation positive et certifie que la professeure associée Maria Teneva remplit pleinement les conditions générales pour acquérir le poste académique "professeur".

3. Mise en oeuvre des indicateurs supplémentaires visés à l'article 87, paragraphe 3, du statut du personnel académique de l'université de Thrace

L'activité éducative - le rapport montre que la candidate dispose d'un auditorium de 195 heures de lecture et 110 heures des exercices dans les spécialités suivantes: Pédagogie préscolaire et primaire, Pédagogie sociale et Pédagogie spécialisée dans les deux formes d`éducation; Pédagogie de l'enseignement primaire avec langues étrangères et Pédagogie d'enseignement en technologie de l'information. Elle a développé des programmes pour 11 cours obligatoires et au choix, tels que la Didactique; le travail socio-pédagogique et le conseil aux enfants, Pédagogie de la communication..

Le professeur associé, M. Teneva, partage ses idées et résultats scientifiques en organisant des cours de qualification et des formations dont les objectifs sont les suivants: "Conflits, agressions et harcèlement à l'école", "Améliorer les compétences des enseignants et autres spécialistes pédagogiques en tant que médiateurs entre la famille et l'école", "Évaluation des connaissances des élèves comme facteur de motivation et d'éducation dans le processus éducatif", "L'autoévaluation en tant que facteur d'amélioration de l'activité cognitive des élèves" , "Interaction dans le processus d'apprentissage", "Gestion de la classe".

En 2018, sous sa direction scientifique a défendu avec succès une doctorante - Galèna Ivanov.

Activités de recherche - Prof. Maria Teneva a participé à 3 projets nationaux du programme opérationnel "Développement des ressources humaines" et à un projet international dans le programme "Leonardo da Vinci". Elle a été formatrice nationale dans le projet „Qualification des spécialistes en pédagogie“ du Ministère de l'Education et des Sciences, superviseure académique du projet „Practices des étudiants“. Elle est l'auteur d'un cours en ligne sur le projet "Développement d'un centre d'apprentissage électronique à distance de l'Université Thracian". Elle a participé à 12 projets de recherche universitaires.

Au cours des cinq dernières années, elle a dirigé deux projets financés par le Fonds de recherche de l'Université Thracian. L'un, en 2016, concerne la prévention du décrochage scolaire. Dans ce projet, elle attire 10 autres collègues, dont 5 assistants et 2 étudiants. Le deuxième projet est en 2018 et examine la relation entre l'enseignement supérieur et les consommateurs de services éducatifs. Il y a également 6 enseignants et 2 étudiants en doctorat impliqués.

Maria Teneva, professeure associée, possède une expérience accumulée et administrative. De 2013 à 2016, elle a dirigé le département des sciences pédagogiques et sociales de la faculté d'éducation de l'université Thracian. De janvier 2016 à maintenant, elle est secrétaire scientifique à la même unité.

Elle a été utilisée comme expert par le Ministère de l'éducation et des sciences lors de l'évaluation des manuels pour l'école secondaire.

Je donne une estimation positive et déclare que la professeure associée Maria Teneva satisfait aux indicateurs supplémentaires inclus à l'Art. 3 du Règlement d'application de la Loi et de l'art. 87, par. 3 du Règlement pour le développement du personnel académique de l'Université Thracian.

4. Évaluation de l'activité d'édition de la candidate.

Dans le concours pour le poste académique "Professeur" Maria Teneva présente 2 monographies; 2 études dans l'Annuaire de la Faculté de pédagogie de l'Université Thracian; 5 articles et rapports publiés dans des revues, référencés et indexés dans des bases de données mondiales et 14 autres articles et rapports publiés dans des revues non référencées dans des revues inédites.

Le nombre total de pages est de 797. Sur l'ensemble des publications, 16 sont en bulgare et 7 en anglais; 20 sont indépendants et 2 co-auteurs, pour lesquels les co-auteurs ont joint des déclarations.

L'analyse en profondeur du contenu des publications présentées montre entremêlement de deux domaines principaux Le premier concerne la profession enseignante en tant que type de travail, sa préparation, les tendances et les défis des futurs enseignants et des futurs enseignants et l'école en tant qu'institution (publications de la section D, №№ 4.1, 6.4, 6.5, 7.4, 7.6, 7.7, 7.8, 7.12). , 7.13, 9.1 et 9.2). Le deuxième point est lié à la personnalité de l'enseignant et la motivation des élèves (Pub. №№ 3.1., 4.1, 6.1, 6.2, 7.1, 7.2, 7.3, 7.5, 7.9, 7.10, 7.11, 7.14). Chacune des hypothèses scientifiques du professeur associée M. Teneva est protégée par des recherches empiriques limitées en ampleur, mais résolues, ce qui les rend précieuses pour la théorie et la pratique.

La thèse d'habilitation présentée tente d'analyser l'efficacité de l'apprentissage scolaire. En expliquant sa nature, toutefois, les notions d '"efficacité didactique" et d' "apprentissage efficace" se mêlent. Si nous partons du postulat que l' enseignement est un processus binaire, prémédité et pré-organisé, où est alors l'enseignement du maître et quelles sont les caractéristiques d'un enseignement efficace? N'est-il pas possible d'associer un apprentissage efficace à celui-ci? Quelle est la différence entre un apprentissage réussi et efficace? Le travail est intimement lié à ceux de différents auteurs et, à certains moments, ils ne sont pas correctement marqués. Dans la monographie, les idées de différents auteurs sont étroitement liées et, à différents moments, la qualité d'auteur n'est pas correctement marquée. Dans l'autre travail monographique, le candidat cherche une réponse à la question "Qui est un bon enseignant?". L'une des tâches énoncées consiste à "justifier des facteurs fiables permettant de définir le bon enseignant". La familiarisation avec le texte soulève des questions telles que: Peut-il y avoir un signe d'égalité entre les facteurs qui influencent les choix professionnels (p.10) et ces "facteurs fiables"? Qui sont-ils? Quand commence la construction, la formation du bon professeur? A quel stade passe-t-il? L'assistante Teneva, dans la monographie, clarifie le problème de l'orientation professionnelle et de la motivation à choisir le métier d'enseignant des jeunes. L'enquête menée auprès de 232 étudiants et de 30 enseignants à l`écoles de la période 2013-2017 permet de définir les qualités significatives sur le plan professionnel de l'exercice de la profession d'enseignant et de dessiner l'image d'un bon enseignant.

Les autres publications du professeur Teneva (études et articles) sont présentées dans des magazines prestigieux, lors de conférences nationales et internationales. La valeur réside dans le fait qu'il existe dans chacun d'eux une présentation des résultats de la recherche.

5. Évaluation des contributions scientifiques - J'accepte sans réserve le rapport sur les contributions scientifiques. Grâce aux publications soumises, la candidate bénéficie de l'enrichissement théorique et pratique de deux domaines pédagogiques principaux: la didactique scolaire et la pédagogie. Je pense que ses contributions sont plus dans la deuxième sphère.

CONCLUSION: Sur la base des indicateurs de base académiques et supplémentaires complétés, je donne une évaluation globale positive du travail de la professeure Maria Slavova Teneva et propose aux membres du jury scientifique et du conseil de faculté d'appuyer son choix d'occuper le poste universitaire "Professeur" par domaine professionnel 1.2. Pédagogie, théorie de l'éducation et didactique, pour les besoins de l`Université a Stara Zagora.

16.05.2019 г.

Prof. assoc. Il. Petkova: …….